

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„ 1/2 „	1	„	60	„
„ 1/4 „	—	„	90	„

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„ 1/2 „	3	„
---------	---	---

—0—

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri. Într'alte
l-curii cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
mea locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Cu 1 Maiu începe nou abonament

la

„Răvașul” Pe 1/4 de an costă 90 fil
„ 1/2 „ „ „ 160 „
„ 1 „ „ „ 320 „

Restanțierii se binevoiască a-și achita datoria.

Biserică nouă în Cluj.

Dacă s'ar mai fi îndoit cineva de lipsa arzătoare a unei noue biserici în Cluj, acuma de sfintele sărbători ale Învierii a trebuit să piară ori ce îndoială. În Joia mare, la cele 12 evanghelii atâta lume s'a îndesuit în biserica lui Bob, de nu mai era chip de a cădi printre credincioși, și era să ne nădușim de căldură. La serbarea sfintei învieri, deși se începu înainte de 3 ceasuri dimineața s'au adunat atâția creștini, încât nu era modru să încapă, și jurul bisericii era îndesuit. Iar la liturgia cea frumoasă, celebrată de 5 preoți și 1 diacon, putem zice că tot atâția credincioși au trebuit să asiste afară de biserică, câți s'au îndesuit înlăuntru. Paguba morală, ce urmează din aceasta dureroasă împrejurare nu se poate socoti. Într'un oraș mare ca Clujul, unde credincioșii cei mai mulți sunt sëraci și necăjiți, bieții abia odată în an la Paști ajung să poată merge la biserică. Dacă nici atunci nu ajunge creștinul amărît să cuprindă un locșor în casa lui Dzeu, să-și facă ruga sa înaintea sfântului altar, să se îndulcească în sufletul seu de mângăitoarele cântări a sfintei slujbe, și să se lumineze prin sfânta căzanie rostită de pe amvon — apoi ce-i mai rămâne lui, sërmanul rob al muncii și al traiului greu?

Și iată casul se întemplă nu cu unul, ci cu sute și mii, nu odată în an, ci la toate sărbătorile mai mari. Pentru-că în Cluj sunt peste 7000 Români. Socotind pentru parochia din Mănăstur 1700 suflete și pentru parochia gr.-or. cel mult 1000 suflete, rămân pantru parochia centrală din Cluj peste 4300 suflete. Ei bine cum se răspundă modesta bisericuță a episcopului Bob la atâtea sutlete, când înainte cu 100 de ani, pe când s'a zidit, erau în Cluj abia 100 suflete de Români gr.-cat.

Dar, ca în totdeauna, și acum, când e mai mare lipsa e mai aproape și ajutorul lui D-zeu. Până acum de vre-o 40 ani s'a adunat pentru noua biserică abia 40 mii cor. De vr'o doi ani s'a sporit fondul bisericii noue cu 25.000. Anul trecut o credincioasă modestă a dăruit bisericii casa sa în preț de 10 mii coroane, rezervându-și folosul până va ținea-o D-zeu. În est-an tocmai înainte de Paști un alt credincios a făcut bisericii o altă danie și mai frumoasă, care putem zice, că a pus temelie noiei biserici din Cluj. Insuflețit de aceasta idee și de darul lui D-zeu, care se vedește asupra fondului noiei biserici,

protopopol din Cluj s'a legat în ziua de Paști, a da din al seu 1000 de coroane. Avem apoi nădejde, că și marele public românesc va răspunde cu fapte la apelul ce noul curatorat, însuflețit asemenea de ideea bisericii noue, îi va adresa în anul acesta. Că nu e vorbă de o afacere a unei parochii, ci și de cinstea noastră ca biserică și neam în mijlocul celui mai de frunte oraș al Ardealului. Dumnezeu să ajute!

Cărți pentru popor.

Noi o singură ușe de mântuire avem: deșteptarea și întărirea poporului de jos. Traiul ni-e legat de glie. Isovoarele de câștig și de bogăție, ce le au alte neamuri, noi nu le avem. Chezășia viețuirii de mâni ni-e pământul pe care l'am putut mântui din ghiarele lacome și răpitoare a boierilor străini de vița noastră. N'avem bani și n'avem boierime înavuțită, care să suplinească cu gologanul și putințele lor, lipsa noastră de putințe și de chiag, și n'avem nici prisosul acela de puteri sufletești, care e trebuitor pentru a agonisi bogăția ce n'o ai și binele ce ți-se cade. Dar avem, în schimb: sus o seamă de oameni cărturari gata de a-și jertfi și sufletul și sărăcia lor pentru propășirea neamului, ear jos avem un popor cuminte, cu sufletul setos și doritor după lumină și înaintare. Pământul, jos, e priitor sâmențelor bune; se așteaptă numai sâmenătorii cu bună credință a învățăturilor drepte și la loc. Turma își chiamă păstorii; o îmbulzesc vânturile și nevoile ce-și deslănțuie tot mai aprins vârtejurile lor, și cel strâns în cleștele neingăduitoare ale rēului, are trebuință de ajutor și de povățuire.

Și ajutorul cine-l poate intinde și povățuirea cine o poate da? Numai cărmuitoarii puși în fruntea și la cărma neamului, numai ceata celor ce și-au desevărșit putințele lor prin învățatură și carte. Slujba deșteptării poporului lor le cade.

Nisuiță în muncă este și silințele să întesc pe zi ce merge.

Dar și aici, ca-n toate lucrurile la noi, n'am ajuns a prețui în deajuns însemnătatea cărților anumit scrise după priceperea și trebuințele țeranului.

Îngăduim și noi, că povățura dată cu graiul viu, gură la gură, e ascultată mai bine și mai cu drag și o poate prinde deodată o mulțime mai mare de oameni, dar să nu se treacă din vedere nici aceea, că povățuitoarn e om și cu păcate. Pe unul nu-l slujește bine limba, pe altul nu-l ajută capul, alții n'au încrederea ascultătorilor din pricina slăbiciunilor omenești ce le au. Șapoi să se mai adaugă și aceea: e oare cineva în stare de a avea sfat și povățura pentru sumedenia atâtor treburi și valuri, ce se ivesc în viața zilnică a țeranului? Vor fi având domnii multă învățatură, dar să fie acasă chiar în toate și să steie gata cu sfatul și cu vorba ori în ce vreme și în ori și ce lucru, nu e cam de crezut.

Ceea ce nu e în stare să facă gura, păcatoasă și nestrăduitoare de multe ori, e chemată să îndeplinească cartea. Mai bun dascăl ca și cartea nu e. Vorba zisă o duce vântul, dar slova tipărită acolo, negru pe alb, în carte, stă și își sună necontentit cuprinsul ei în urechile și sufletele celor ce o descălesc.

Badea dela sate ascultă cu drag și își pune la suflet poate vorbele înțelepte ale părintelui,— dar grijile și valma trebilor zilnice îl silesc să-și uite cele auzite. Necazul îi sbârnaie la urechi morișca valurilor lui casnice, și lipsind îndrumarea fără răgaz și contenire a celor chemați, vorba zisă iute se dă uitării și sfatul nu preste mult se face neuzit. Cartea bună e pentru suflet, ceea ce e hrana pentru trup. Când îți cade la prilejuri o carte aleasă în mână, o cetești dintr'un rēsuflut și par'că fiecare vorbă îți picură în suflet rēcoare și îndemn. Și ceea ce vorba zisă n'ar fi putut săvârși, săvârșește graiul, prins în slove, al celor buni și al celor cu dragoste față de cei cărora le grăiesc. Iar dacă la sfățuirea cărții se adaugă și povățura cu gura și cu fapta a celor chemați, atunci dobânda și sporul sunt îndoite.

Nu stăruiesc. Prețul cărților bune fiecare îl poate ști. Dar, din păcate, noi avem foarte puține. Și chiar și cele ce le avem sufer de cusururi. Cel mai mare cusur și greșală e în necunoașterea țeranului și a trebuințelor lui din partea scriitorilor, — și în limbă.

Nu e de ajuns să ai bunăvoință față de cel ce vrei să-l ajuți. Trebuie să-l și cunoști, și încă bine. De aceea înainte de ați așterne pe hârfie gândul și sfatul, e cu cale a petrece între țerani, a le ispiți de aproape sufletul și nevoile zilnice, și așa a le cunoaște cu deadinsul și amănunțit chipul de a gândi, de a simți și de a lucra. Cărturarul domn, dacă vrea să facă bine celor lipsiți de carte și îndrumări, atunci nu se sfiască, nici nu-i fie cu rușine de a da mâna, de a sta de vorbă și de a cinsti în chip prietinos, cu scaun și cu omenie, pe badea ce-i trece pragul cu gândul de a-i cere sfat și povățura. Învățatură temeinică poate isvorii numai din gura celor ce știu și cunosc, deaproape și bine lucrurile și treburile, despre cari vreau să grăiască. Țeranul nostru are atâtea trebuinți și atâtea nevoi ce așteaptă să fie descurcate și limpezite prin sfatul priceput al celor chemați.

Ne poreclim conducători și voitori de bine ai poporului, și nu trec privilegii în cari se rămână neatinsă dragostea noastră față de desmoșteniții de jos. Dar dragostea ni-e cam bălțată și cam smintită un pic. Căci de ar fi dragostea cum zicem, ar fi și stăruința în muncă mai aprinsă și față cu țeranul mai strinsă. Păstorul își cunoaște turma din cap. Dar la noi lipsește și cunoașterea și dragostea trebuitoare dintre turmă și păstori. Aici zace păcatul înstrăinării și rēceleii dintre conducători și popor. Dacă cei chemați se vor împrietini în vorbă și mai ales în suflete cu cei de jos, și dacă își vor clădi temelie muncii lor pe dragoste și bunăvoință frățească, fie încredințați, că sporul săvârșit va fi înzecat.

Rana, ca s'o poți lecu, trebuie s'o cunoști, — trebuințele ca să le poți plini și rēndui cinstit trebuie să le cunoști din fir în pēr.

De păcatul ăsta cam sufer puținele cărți ce le avem.

Al doilea păcat e în limbă. La noi se crede și acum, că e deajuns să îndrugi și să svârli la vorbe cu furca, și pieptănate și nepieptănate, pentru-că să treci de om iscusit și de cărturar învățat înaintea țeranilor. Cei ce scriu, nu-s în chiar cu menirea scrisului. Mulți din învățătorii de peană trăiesc în credința, că nu scriitorul trebuie să-și însușească modul de grai a mulțimei cără care să îndreaptă, ci mulțimea e datoare

să-și întocmească mintea și graiul după toanele mărețului cărturar, care se îndură a sta de vorbă cu ea. Asta e o credință greșită și păcătoasă. Dragostea și voința de bine nu se umflă în pene, nu râvnesc fumul măririi vremelnice, nici nu se sfiește a se împrietini în grai și în purtare cu soiul de oameni lipsit de năravuri și săsăituri domnești, dar cinstit în omenia și sărăcia lui. — Unde e dragoste e și adevăr, ear adevărul e umilit și plecat spre a grăi fiecăruia în limba și după priceperea lui.

Noi sămănța adevărului vrem s'o svêrlim, — de aceea n'avem cuvânt de a desprețui și nesocoti limba poporului de jos. Calea bună la inima țeranului o putem găsi numai grăind cum el grăiește și cuvântând cum lui îi place. Bădea dela țară își are graiul lui, — și dacă domnia dela oraș vreau să-i grăiască, atunci facă bine și întocmească-și limba după chipul lui de vorbă și de înțelegere.

Ne trebuie cărți, cari scrise în limba și pe tîlcul poporului, să răspundă în mod priceput la trebuințele și la lipsele nenumărate ale acestuia.

Crestături.

— **Papa Pius al X-lea** a publicat deunăzi o enciclică pastorală adresată tuturor episcopilor, îndemnându-i să grijească cu deosebită grije de catechizarea creștinilor. Dispune îndeosebi ca să li-se propună cunoștințele de lipsă în religione copiilor în școală și celor mai mari în biserică prin predici sistematice, în cari la 4—5 ani să se poată desfășura toată învățătura despre credința creștinească.

Când se va comunica și în românește, cum sperăm, aceasta însemnată enciclică vom arăta mai pe larg cuprinsul ei. Și până atunci trebuie să observăm, că din învățăturile practice ce cuprinde, se vede că S. S. Papa Pius, ca fost păstor sufletească în cursul vieții sale curând după ocuparea scaunului apostolic, a scos la iveală datorința cea mai de frunte a preoților, cari cu durere mulți o nesocotesc, și astfel cuvântul patriarhului nostru dela Roma este tocmai la vreme bine venit.

— **Tolstoi împotriva socialiștilor.** Vestitul Leon Tolstoi, cel mai umanitar Rus, a scris deunăzi un articol împotriva războiului. Articolul a fost tradus și în limba japoneză, și publicat într-o foaie socialistă, — că se nu uităm, dușmanii de moarte ai Rușilor atâta s'au civilizat și au imitat Europa, încât au și socialiști. Redactorul foii socialiștilor japonezi a trimis și lui Tolstoi doi numeri din foaia sa și o scrisoare de laudă pentru că a luptat totdeauna împotriva războiului. Tolstoi a răspuns cu o scrisoare prietenească, în care înse zice:

».....Pentru a fi absolut sincer față de D-voastră, după-cum doresc a fi cu ori-ce prieten pe care-l stimez — iată vă mărturisesc, că nu aprob socialismul și-mi cade foarte greu auzind, că partea morală cea mai înaltă a poporului vostru atât de deștept și atât de energetic, a împrumutat dela Europa teoria socialismului atât de falsă și atât de uricioasă.

»Socialismul are drept țintă îndestularea părții celei mai crude a firei omenești, adică bunăstarea sa materială, deși nu o poate ajunge cu mijloacele, ce și-le propune.

»Adevărata bunăstare a omenirii, morală și sufletească, cuprinde în sine și bunăstarea materială. A-

ceastă țintă supremă nu poate fi atinsă, decât prin desvîrșirea religioasă și morală a tuturor oamenilor, cari formează popoarele și omenirea. Prin religie înțeleg credința în legea lui D-zeu, deopotrivă pentru toți oamenii, lege exprimată practic prin porunca: Să ne iubim unii pe alții și ceea-ce nu ne place, să nu o facem nici altuia. —

»Această cale e unica sigură. Toate ostenețele, ce le faceți pentru îndeplinirea teoriilor socialiste sunt perdute față de lucrarea curajoasă întru a ajunge fericirea omenirii și a individului.

»Iertați-mi critica aspră a învățătureri voastre și vă încredeți în prietinia, ce Vi-o păstrează al vostru L. Tolstoi.

Și acum pentru a fi și noi sinceri, ca și Tolstoi, adaugem, că împrumutăm scrisoarea aceasta din »Pop. Rom.«, care a împrumutat dela noi rubrica »Crestături«. Ne pare bine, că »Răvașul face școală în ziaristica noastră. La început unii s'au acățat de numele lui, că de ce e »Răvaș«, că n'ar fi cuvânt de obîrșie românească... și altele de acestea. În timpul din urmă am văzut ziare sfătoase de ale noastre publicând »Răvașe« — de ici, și de colea; și am văzut o foaie socialistă, scrisă — cum s'ar zice românește — care a introdus o rubrică stătornică: »Răvaș«. Acum »Pop. Rom.« deschide rubrica »Crestăturilor«. Vezi bine, unde-i răvaș sunt și crestături. —

RĂVAȘUL CLUJULUI

— **Sfintele sărbători** s'au serbat în Cluj cu deosebită pompă favorizați și de timp frumos. Joi seara cele 12 evanghelii a patimilor au fost cetite de protopopul Dr. E. Dăianu și preoții Vas. Podoabă, Aug. Giurgiu și Dr. Iuliu Florian. Invierea s'a sevrșit Duminecă la 3 ore dimineața de protopopul asistat de capelanul Dr. Florian și catichetul Oct. Popa. Procesiunea învierii, pe strada Kismester, piața lui Mathia și strada Jókai, a fost foarte frumoasă și a atras mulți privitori de alte confesiuni. Liturgia în ziua Paștilor a fost celebrată de canonicul Gavrilă Pop, fost protopop al Clujului, care Paștile mai totdeauna le petrece în mijlocul fostilor sei parochieni. Asistența a fost numeroasă. Evangelia s'a citit în mai multe limbi, anume:

Românește: de pe amvon, de Octavian Popa.

Grecește: de canonicul Gavrilă Pop.

Latinește: Vas. Podoabă, dir. »Economului«.

Italianește: Protop. Dr. E. Dăianu.

Ungurește: Părintele Augustin Giurgiu.

Nemțește: Dr. Iuliu Florian, capelan.

După evanghelie a predicat părintele protopop despre învierea noastră sufletească. În cursul predicii a aflat prilej a vorbi și despre biserică cea nouă. A citat cuvintele unui arhieru, care a zis, că zidirea bisericilor nu se începe, ca la celelalte case, de jos, ci de sus, dela Dumnezeu, prin rugăciuni. Dumnezeu a ascultat rugăciunile noastre și acum; ca și anul trecut ne-a înveselit cu o danie frumoasă, despre care nu poate vorbi apriat, dar constată cu cuvintele sfintei scripturi, că peatra pe care nu au socotit-o ziditorii s'a făcut peatra din capul unghiului și este minunată în ochii noștri. Îndeamnă pe credincioși să se roage și se lucre! Să se roage ca D-zeu să ne mai trimită astfel de suflete bune, ca și cel ce ne-a înveselit aceste sfinte Paști și și să lucre, ca să dea unul fiește care obolul seu, măcar »coroana bisericești«, care s'a hotărît în cea din urmă adunare bisericească a se încasa dela fiecare cap de familie. Din partea sa, ca să vadă

ori cine, că nu se retrage dela jertfă, se leagă a da 1000 coroane, în mai multe rate, negreșit însă până la sfințirea bisericești va plini mîia de tot. — Predica a produs mare bucurie în popor și e nădejde că acum biserică cea nouă, după lucrarea noului curatorat, se va ridica în scurt timp.

La vecerne, celebrată de protopopul, s'a citit evanghelia: românește, latinește și italienește și a predicat capelanul Dr. Iuliu Florian.

În biserică gr.-or. română a celebrat Prea On. protopresbiter Tulliu Roșescu; de astă dată pompa o fost ridicată mult prin asistarea miliției.

— Prasnucul învierii s'a celebrat frumos și în parochia vecină Băciu, unde de 21 ani nu s'a mai sevrșit învierea. Aci a servit M. O. D. Basilu Podoabă, înveselind cu adevărat pe creștinii din Băciu, cari erau administrați din Suceag, acum parochie vacantă. În Suceag a sevrșit învierea părintele Aug. Giurgiu, ear în Someșfalău Dr. Iuliu Florian, cari toți pe evanghelie s'au găsit în biserică din Cluj.

— Mare bucurie au avut de sfintele sărbători credincioșii noștri din Gilău, al căror paroch e bolnav, fiindcă la cererea protopopului bunul Metropolit le-a trimis preot în persoana M. On. Stefan Roșian, spiritualul seminarului din Blaj, însoțit de clericul Blaga.

— Asemenea a fost trimis la Tic, parochie vacantă, On. Eugen Pecurariu, prefect a internatului de băieți din Blaj.

— **Convocare.** Comitetul despărțământului Cluj al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român convoacă prin această adunarea generală cercuală pe 21 Maiu 1905 n. la 3 oare p. m. în comuna Feleac (în școala română gr.-cat.), la care învitat și pe toți amicii Asociațiunii. Programa adunării va fi: 1) Discurs presidial de deschidere; 2) Cetirea raportului comitetului; 3) Numirea comisiunilor: a) pentru verificarea procesului verbal, b) pentru cenzurarea raportului comitetului; c) pentru încassarea taxelor și înscrierea de membri noi; 4) Eventuale disertațiuni populare anunțate la presidiu cu 8 zile înainte adunării; 5) Raportul comisiunilor; 6) Alegerea delegaților pentru adunarea generală a Asociațiunii; 7) Eventuale propuneri; 8) Închiderea adunării. Din ședința comitetului ținută la 10 Aprilie n. 1905. Dr. Frâncu, directorul desp. N. Căciulă, notar.

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI

Sanislău, Aprilie 1905. Intrunirea de Paști a preoților din districtul protopopesc al Eriului, — diecesa Orădană, — care s'a ținut în Sanislău la 21 Aprilie n., se poate numi cu tot dreptul o misiune poporală, sau cel puțin o încercare de misiune. La aceasta intrunire au luat parte 10 preoți în frunte cu Ilustr. Sa Dr. Augustin Lauran, canonic-abate, prelat papal și vicar general, ca comisar episcopesc; apoi 9 cantori-învătători și vre-o 1500 de credincioși atât din comună cât și din district.

Sărbarea s'a început în presara intrunirii prin primirea Ilustr. Sale, din partea comunei bisericesti din Sanislău la gară și la casa parochială din loc, unde l'au așteptat pe Ilustr. Sa senatul bisericesc și număr mare de popor cu pruncii școlari și învățătorii lor în frunte cu pro-

— 27 Aprilie 1868. — Timpul mi-a trecut azi bînd la păcură și lenevind. Cătră seară m'a cercetat învățătorul.

— 28 Aprilie 1868. — Azi a fost aici sora Iulia cu bărbatu-s'o și cu mica Aurelia; s'au dus la Borșa. De abia au plecat — după scurtă petrecere — a venit unchiul Laurențiu (protopopul) cu capelanul Paul Pop, cari scurt după-aceea s'au depărtat.

— 29 Aprilie 1868. — Azi am plecat la *Rosavlia*, dar întîlnindu-ne în cale cu doftorul ne-am abătut la *Sajó*, la »cuscră« (mama cumnatului) unde după o primire cordială, ce ne-a căzut foarte bine, ca și căldura udatului nostru trup ne-am rentors acasă, unde cătră seară ne-a cercetat Paul Pop.

— 30 Aprilie 1868. — Timpul e tot ploios, ceea-ce piciorului meu reumatic nu-i prieste. Dl doftor a venit azi aici, cu unchiul Laurențiu și cu învățătorul; sara s'au dus, scriindu-mi doftorul recept și dându-mi îndrumări.

— 1 Maiu 1868. — Ieri sara a sosit cumnatul cu sora Iulia și azi dimineață au plecat.

— 2 Maiu 1868. — Toată ziua am șezut acasă, dar timpul — urit a trecut cu cetitul.

— 3 Maiu 1868. — Timpul de dimineață a fost urit, cu vînturi, cătră seară s'a limpezit și am avut o adevărată seară frumoasă de Maiu. Luna lucia în delină lumină și liniștea nopții numai câinii, lătrători la lună, și broaștele o turburau.

(Va urma.)

Trad. D. E. D.

FOIȚA RĂVAȘULUI

La „păcura“ din Jood.

— Din scrierile lui Artemie Anderco. —

Jood, 22 Aprilie 1868. — Ieri am sosit aici și ne-am așezat la dl Ioan Balea, notar; am cercetat cu mama pe unchiul meu protopopul, care aprehendează tare, de ce nu ne-am dus la el pe aceste 3 săptămâni, cât va ținea sezonul de baie, dar e înzădar, pentru-că noi suntem așezați. — Azi am fost la »păcura«. Calea până acolo duce printr'un ținut frumos; se poate vedea și câte un »iezer«. Am văzut moșiile călugărilor și pe o colină, în apropierea alor 3 peri niște ruine de mănăstire, dintre cari se ridică întreagă o cruce. În sfîrșit, am ajuns la isvor; chipul părăsirii ni-se înfățișează, dar luând în seamă puterea vindicătoare a apei, ar fi vrednic de o mai mare îngrijire. Jurul e întru adevăr romantic; coline, la spate cu munți, — nu azurii, că neaua nu s'a topit, — ci strălucitori de albime, cu părăie întim șopotitoare, fac ținutul atrăgător. Dacă s'ar afla un patron i-ar putea asigura frumos viitor. Apa are gust dulciu; miroase a ouă clocite, de aceea la beut nu e plăcută.

Isvorul cuprinde mult acid carbonic și sulfur, ceea-ce în unele locuri, unde stă se poate bine observa, fiind fundul isvorului negriu.

— 23 Aprilie 1868. — Astăzi îl înmormîntează pe unchișul Lazar. A murit Luni în

vîrstă de 62 ani. Odichnească în pace! Aici nimic deosebit. După amiază ne-a cercetat învățătorul Cupcia.

— 24 Aprilie 1868. — Ieri ne-a cercetat cumnatul, aducînd câte ceva pe seama noastră. În conversație veselă ne-a trecut vremea ușor. Nu pot trece cu vederea ce mi-a povestit cumnatul de pe cînd era capelan în Jood.

Murise țiganul bătrîn al satului, care și cătană a fost. Se adunase tot nemșugul chiar și din satele vecine, ca să-i dea cîntea cea de pe urmă. Ficiorul lu, vine la cumnatul și vorbește, ca să-l îngroape. Cumnatul îi spune, că nu el e parochul, să meargă la protopopul.

— »Am crezut, că la cînstitul trebuie să viu dacă am văzut că cînstitul duce neamul nostru«.

Țiganul acela încă la 1831 locuia aici. Se știe, că atunci a fost foamete mare și cholera. A murit și solgăbirăul. Poporul pierise cu preot cu tot. Nu era cine să-l ducă la groapă. Chiamă pe țigan, și pe un altul, și-l duc. Ajung în cîmitir îl pun jos pe solgăbirăul, ca să-i sape groapă. Isprăvind cu groapa, țiganul pomenit, ia o japă și apropiindu-se de cadavru și zicînd:

»De multe ori mi-ai tras în viață, acum îți plătesc și eu!« — îi dădu 25.

— 25 Aprilie 1868. — Azi a fost timp foarte urit, noros, ploios. M'a durut piciorul; toată ziua am stat în pat cetind din Caesare Cantu.

— 26 Aprilie 1868. — Duminecă. Timpul ploios. M'a cercetat vîrul meu, ear eu am făcut vizită la învățătorul.

topopul districtual și parochul Sanislăului Rsmul Dn Gavrilă Lazar de Purcareți, archidiacon onorar. La sosire protopopul l'a întâmpinat pe Ilustr. Sa cu o vorbire mădușoasă, apoi o fetiță de școală pe lângă o orăție ocazională i-a predat un buchet frumos.

Dar lucrurile cele mai mărețe s'au săvârșit în ziua de 21 Aprilie, care zi se poate numi cu tot dreptul o zi de îmbelșugat seceriș sufletesc. Adunându-se un număr neașteptat mare de popor, la 6 oare dimineața am început mărturisirea. La 8 oare a fost utrenia cu ceasurile și după Inchipuitoare Ilustr. Sa urcă amvonul. Stranele și poporul de peste 1000 de suflete, ce încăpu în biserică numai decât începură: »Impărate cerească«, Ilustr. Sa purcedând din cuvintele Domnului la leremia profetului: »Spăimântativă ceriurilor și ve cutremurată, căci poporul meu făcu două rele: Mă lasă pe mine isvorul apelor vii, și-și sapă șie-și fântâni — fântâni despoiate, cari nu pot ținea apă« (Ier. 2. 12—13), vorbește despre vevmarea lui D-zeu prin păcatul de moarte, așa de pătrunzător, încât abia au rămas ochi nescălțați în lacrimi de pocăință.

Mulțimea de popor, care în ziua aceasta măreață lăpada toa a grija cea lumească, sorbea așa zicând cuvintele de aur, ce curgeau de pe buzele oratorului.

Că ce efect a avut vorbirea, au dovedit faptele. Mai mulți ca 800 de credincioși au primit sfânta taină a pocăinței în aceeași zi, afară de preoții și cantori-învățătorii prezenți. Cuvintele Mântuitorului: »că secerișul este mult, iar lucrătorii puțini« s'au potrivit și cu aceasta ocaziune din cuvânt în cuvânt.

La 11 oare s'a început liturgia Presfințiteior. După cetirea evangheliei dela Luca pentru pocăință aplicată aci în mod excepțional, urcă iarăși amvonul Ilustr. Sa, și luând cuvintele Domnului dela evangelistul Luca: »că foc am venit să trimit în lume, și ce voiesc alta, decât să se aprindă« (Luca 12, 49), vorbește despre vrășmășie, arătând cu pilde frapante răutatea și nebunia vrășmășiei. Și dacă prima predică a împăcat pe multe sute de credincioși cu D-zeu, la auzul predicii a doua nu cred, să fie rămas măcar un ascultător, fie cât de îndărătnic în vrășmășie, căruia să nu i-se fi potolit pisma și ura față de dușmanul seu.

O privesc măreață a fost apoi, când doi preoți au împărțit pe cei 800 de pocăinți în sf. taină a cuminecătorei.

Liturgia s'a sfârșit la 2 oare, când toți preoții și învățătorii dimpreună cu inteligența din loc, cam la 26 persoane cu toții s'au adunat la casa capelanului, unde pe lucrătorii în via Domnului i-a așteptat prânz comun dat în onoarea oaspeților din partea protopopului districtual și parochului sus amintit. Înainte de prânz Ilustr. Sa, comisarul episcopesc înainte o telegramă omagială către Preasfinția Sa episcopul diecesan Dr. Demetriu Radu în numele clerului și al poporului. Lucru firesc, că la prânz n'au lipsit nici toastele. Primul toast l'a rostit protopop-parochul Lazar închinând întru sănătatea In. Preasfințiel Sale episcopului diecesan, care ne-a onorat întrunirea noastră prin trimiterea Ilust. Sale în calitate de comisar; apoi întru sănătatea Ilustr. Sale, care prin prezența Sa și prin predicile Sale clasice a făcut neuitată ziua întrunirii. Al doilea toast l'a ținut Ilustr. Sa închinând întru sănătatea protopop-parochului, laudându-i zelul și activitatea dovedită în cărmuirea parohiei în restimp de 26 ani; apoi laudă evlavia credincioșilor, cari au primit în număr așa de frumos sf. țaine. Magistrul postal din loc dl Alesandru Bunea în numele poporului diu Sanislău mulțamește apoi tuturor preoților și învățătorilor pentru ostenelele aduse în folosul sufletelor credincioșilor.

La 4 oare d. am. s'au adunat iarăși tot clerul și poporul la biserică, unde s'a săvârșit dupăcinariul cel mic, luându-se la canon, canonul din Paraclisul Preafericitei Vergure Maria, care a fost cântat de membri reuniunei »Altarului« a femeilor gr.-cat. române din loc.

La 6 oare preoții și învățătorii, conform ordinațiunii episcopesci, s'au adunat la conferință în sala III. de învățământ. După discutarea mai multor puncte, de loc pentru întrunirea de Paști pe anul viitor — la invitarea M. O. D. Grațian Mateiu — s'a hotărât comuna Andrid (Er-Endréd); de orator la aceea întrunire s'a ales Rsmul Dn Lazar Iernea, protopop-paroch în Ciomocoș. După aceea M. O. D. Andrei Bogdan, preot în Portelec a cetii disertațiunea, prelucrată cu mult studiu, asupra temei: »Catechisările populare și importanța lor din punct de vedere religios și moral«. Disertantului pentru studiul frumos i-se votă mulțămărită protocolară.

De temă pentru disertațiunea anului viitor la propunerea Ilustr. Sale, să alege prelucrarea unui studiu »Despre căsătoriile amestecate cu privire specială la ținuta biserice catolice în chestia aceasta«. Prelucrarea acestui studiu se concredre dlui Iosif Pataky, capelan în Sanislău.

S'a hotărât, ca întrunirile de Paști să se țină totdeauna în vre-o Miercure ori Vinere din Paresimi. —

La sfârșitul conferinței sosi telegrama Preasfinției Sale episcopului diecesan, care fu primită cu strigăte să trăiască!

Astfel s'a sfârșit marea zi de 21 Aprilie, a căreia amintire în veci nu va peri din mintea celor ce au luat parte la sărberea aceasta măreață.

Ear comunitatea noastră bisericească din Sanislău, în sinul căreia s'au săvârșit aceste lucruri, nu va înceta în veci a cere binecuvântarea lui D-zeu, atât preste Preasfinția Sa episcopul nostru diecesan, care ne-a distins pe noi în primul loc, prin trimiterea unei persoane așa de înalte în calitate de comisar episcopesc; cât și preste Ilustr. Sa vicar gen. episcopesc, care prin predicile sale pline de însuflețire și de foc sfânt a luat partea leului din ostenelele zilei.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Vestim tuturor cu plăcere, că vindem următoarele cărți în folosul bisericeii celei noue:

Cursele Diavolului, narațiuni populare, de I. Bochiș. Prețul 70 fil. plus 10 fil. porto postal.

Periculoși pentru stat, narațiune de Bolanden, trad. de Ioan Bochiș. Prețul 30 fil. plus 5 fil. porto postal. Pentru 1 cor. 10 fil. le trimitem amîndou.

Asemenea toate scrierile d-lui Canonic Dr. Bunea din Blaj, se vînd la noi, în parte în folosul bisericeii celei noue.

Au mai dăruit la fondul bisericeii noue din Cluj:

Nr. 214. *Gavrilă Gădălean*, 2 coroane.

Nr. 215. *Dr. Cuparescu*, medic, Viena (I., Schottengasse) 6 coroane 80 fil.

Nr. 216. *Simion Pop*, birjar în Cluj, 5 cor.

D-zeu să le răsplătească cu darurile sale cele bogate!

— **Dar bisericeii.** Ștefan Șilindean poporeanul parohiei gr.-căt. din Șiria a dăruit bisericeii sale un rind complet de vestimente bisericești, de o rară frumusețe și din materie foarte trainică, un disc și o steluță frumos aurite, toate în preț de 163 cor. 60 fil. Socotind, că dînsul e un ziler sărac, care cu sudoarea feței sale își agonisește cele de lipsă pentru traiu, trebuie să fim cu toată recunoștința față de atîta jertfă, adusă spre mărirea lui Dumnezeu.

Tot pe sama acestei sf. biserice a dăruit și Tuța Fluerași o ștergută frumos lucrată, pe tetrapodul icoanei de sărutat.

Fie jertfa lor bine primită la altarul Domnului.

— **Hymen.** D-șoara *Elena Hosszu de Mes-teacăn* și dl *Dr. Ioan Vajda-Voevod de Gârbou* — logodiți.

— **Adunarea de primăvară** a desp. Blaj aparținător reuniunei învățătorilor gr.-cat. de Alba-lulia și Făgăraș se va ținea în Tapu (Csiksohold-világ) la 14 Maiu n. a. b. oarele 8 a. m. Din convocător reproducem următorul pasaj caracteristic: »E de observat, că pe aceia, cari din motive nebasate își vor permite a absentă dela sus-numita adunare, prin ce numai desinteresare ar arăta față de cauză, îi voiu arăta forurilor competente, ba mai mult, pe calea publicității îi voiu descrie în colorile cele mai negre, fără cruțare și considerare, așa precum vor merita, cu atîta mai vîrtos, că privind preste trecut din cauza multor neglijențe grave, ce unii dni și frați colegi au arătat dela înființarea reuniunii noastre de mult și cu mare sete așteptată, *reuniunea suferă*, ceea ce numai onoare nu ne face. — Atrag atențiunea noilor respective nouălor membre spre a lua lucrul mai serios. — Cu aceasta ocaziune recerc membri reuniunii a-și achita restanțele fără amânare.«

— † **Nicolau Fabian**, învățător în pensiune din Bărsana (Maramureș) a încetat din viață la 30 April n. în noaptea și ceasul învierii Domnului și D-zeului și Mântuitorului nostru Ius Christos, în anul al 69-lea al laborioasei sale vieți și al 44-lea al fericitei sale căsătorii după un îndelungat morb suferit cu resinațiune și paciință adevărat creștinească și împărțit fiind cu sf. sacra-

mente ale muribunzilor. — Il deplâng: Marta Fabian născ. Ciobali, ca soție; Maria Fabian măr. Stoica, profesoară, Ana Fabian, profesoară, Dr. Fabian, profesor de Sf. teologie în Gherla, Nicolau Fabian, profesor gimnasial în Beiuș, Marta Fabian, profesoară, ca fii și fice; Petru Stoica, director de bancă, Ioan Iepure, profesor gimnasial, Aurelia Fabian născ. Gavra, ca gineri și noră; Ioan Moldovan, Silvia Stoica, Emiliu Stoica, Ionel Iepure, George Iepure, Mărioara Iepure, Aurita Fabian, ca nepoți și nepoate.

— **Norocul lui Kiss este mare!** E de minune cum le place oamenilor losurile de Loterie de clase reg. ung. Dar e și de înțeles socotind, că dintre 110.000 de losuri 55.000, adică tot al doilea los câștigă. Mii și mii de oameni s'au îmbogățit pe calea aceasta deodată. Partea cea mai mare a publicului cumpără losuri de a le lui Kiss, (Budapest, VII. Erzsébet körút 19), pentru-că cassa Kiss publică la fiecare tragere, în mai multe zile, rezultatul și astfel fiecare poate vedea, că câștigat-a și cât? Pe lângă aceea fiecărui cumpărător i-se trimite lista oficioasă a tragerilor, gratis și câștigurile le plătește îndată. Se recomandă a se cumpăra losuri dela aceasta bancă norocoasă, pentru-că se știe, că norocul lui Kiss e mare! (79) 1—1

Convocare.

Toți subscriitorii de acțiuni la înființarea societate pe acții »CĂMPIANA« în Mociu se conchiamă prin aceasta la Adunarea constituantă pe ziua de 11 Maiu 1905 st. n. la 9 oare a. m. în Mocs în localitățile școlaei gr.-or. române.

Obiectele adunării constituante sunt:

1. Alegerea de președinte și notar ad hoc al adunării. 2. Constatarea subscrierilor acțiunilor necesare. 3. Sortarea subscrierilor de acțiuni ce trec preste Nrul de 500 (notăm aici, că toți acei, cari nu s'au conformat terminului de plătire fixat mai sus — conform deciziunii celor prezenți — vor fi de tot eschiși dela întreprindere ori numai parțial). 4. Deciderea constituirii și improtocolării. 5. Alegerea membrilor în comiteul de revisiune. 6. Fixarea timpului când să se înceapă operațiunile de bancă. 7. Alegerea alor 3 verificatori.

Pentru membrii fondatori:

Ioan Moldovan m. p., *Dr. Ștefan Morariu* m. p.,
președinte. notar.

Szám 648/1905. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNYI KIVONAT

A hídalmási kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Tamásiu Simon ügyvéd által képviselt Dumitrás Mária lakos végrehajtónak — Fett Lika lui Nikulaae brassói lakos végrehajtást szenedvő elleni 45 K 45 fillér töké követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a kolozsvári kir. törvényszék és a hídalmási kir. jbiróság területén levő Ugrucz közsében és határán fekvő és az ugrucz 251 tkjvben A + 1—13 rendsz. alatt végrh. szenedvő nevéen felvett ingatlanokra és pedig: az 1 rend 139/1, 140/1 hrszám belsőségre házzal 404 kor., a 2 rend 1267. 1268 hrszám ingatlanra 84 kor., a 3 rend 1557. 1558 hrszám ingatlanra 16 kor., a 4 rend 1561 hrszám ingatlanra 8 kor., a 5 r. 2208 hrszám ingatlanra 13 kor., a 6 rend 2295/1 hrszám ingatlanra 10 kor., a 7 rend 2305 hrszám ingatlanra 5 kor., a 8 rend 2596/1 hrszám ingatlanra 34 kor., a 9 rend 2682/1 hr-zám ingatlanra 10 kor., a 10 rend 3083 hrszám ingatlanra 3 kor., a 11 rend 3184. 3185 hrszám ingatlanra 13 kor., a 12 rend 645/1 hrszám ingatlanra 18 kor. és a 13 rend 2814/2 hrszám ingatlanra 53 kor. becsértékben, mint ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi május hó 25-ik napján d. e. 10 orakór Ugrucz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazság ügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéleméni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 17. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átsegáltatni.

Hídalmás, 1905. márczius 10-én.

Papp Romulus s. k.,
kir. albiró.

Cui îi place să-și îmbrace copii frumoși să cumpere haine frumoase și ieftine dela

Stein S. és Trsa, deposit de haine pentru copii, Cluj, Mátyás király-tér Nr. 1.

Haine pentru fetițe dela 1—14 ani cu 1 fl. și mai sus. — Haine pentru băieți 1—14 ani 1 fl. și mai sus. — Căputuri 1—14 ani dela 2 fl. în sus.

Pălării, capișoane, șurte, rochițe, albituri, ciorapi în mare alegere. — Aci se pregătesc corsete după măsură în cele mai noue forme. (79) 2

Pentru sezonul de primăvară și vară
recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

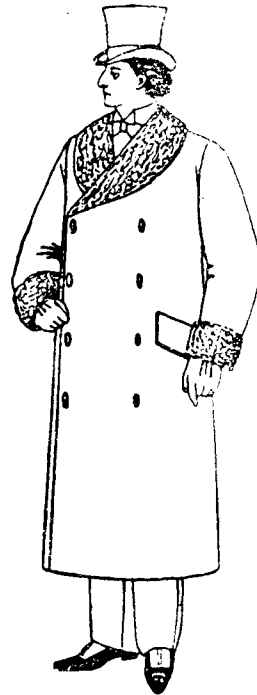
Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.
Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de primăvară.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căpături economice.
Haine negre de salon și frac.
Mantale de ploaie și de praf. Pereline de excursiuni,
costume de turiști, bicicliști etc.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincie
măsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 54—

In atențiunea mireseilor!

Serviciu de porțelan de Karlsbad, minuat
esecat, colorat, complet pentru 12 persoane de
la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru
12 persoane 33 bucăți 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârând, cu eigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee și cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl.
Obiecte de argint de china — Daruri ocazionale
— rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în
prețurile de fabrică.

La comanda din provincie mă rog a însemna cea
din urmă stațiune de tren.

Somlyai, Succesorul Müller.

magazin de sticlărie și porțelanerie

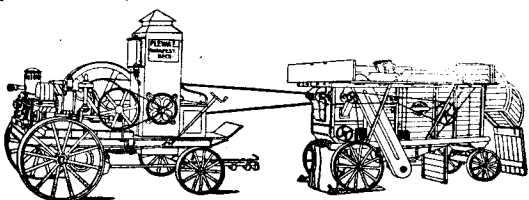
Cluj, Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieștecine dacă cumpără în preț de 10 coroane, pri-
mește portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis,
numai pentru rame plătește 3 coroane. (80) 2—52

Dénes B. Budapest,
VI. Váci-körút 61 sz.

Magazinul și reprezentanța fabricii priv. ces. și reg. de
MAȘINI și MOTOARE alui

Plewa E., inginer, succesorul lui Brauner & Klasek.

MOTOARE

de benzin, gaz și vapor după modelul din 1905.

2-100 HP.

LOCOMOBIL DE BENZIN 2-20 HP.

Baterii de puternice motoare de gaz în ori-ce mă-
rime cu putere de cal și cu spese de umblat de
2-3 fil. pe ceas. Prețuri ieftine și condițiuni de
plătire favorabile. Lista de prețuri gratis.

Se primesc reprezentanți solizi de provincie.

(77) 5—12

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă
punctuos pentru ce se dă garanția de 3 ani, 1 cravată
de mătăasă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel
pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă
cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1
broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru
toiletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coș de
măgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete,
3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu chea
patent, recuise de scris de nikel, prima, 1 p. butoni
de similiti briliante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu
pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane
cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la
coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în
casă. Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vred-
nic banii aceia, costă numai 1 fl. 95. Trimiterea cu
rambursă ori trimițând banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154/K.

NB. Pentruce nu cunvine să retrimite banii, astfel
risicul eschis (66) 15—

La administrația „Răvașului“ se află:

Cartea Durerii, de E. Bougaud. Preț
legată eleg. 2 cor. 50 fil.
broșurată 150.

Ep. P. P. Aron și D. Novacovici,

de Dr. Bunea. Prețul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de Dr. Bunea.

Prețul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Vechile Episcopii, de Dr. Bunea.

Prețul 2 c. 50 fil. plus porto 10 fil.

Visuri trecute, de Alesandru Ciura.

Prețul 1 c. plus 10 fil. porto.

Cântece, de Emil Sabo. Prețul 1 cor. plus

10 fil. porto.

Ierarchia Românilor, de Dr. A. Bunea.

Prețul 3 cor. plus 10 fil. porto.

Castelul din Carpați, de Jules Verne.

Broș. 1 cor. 60 fil. plus porto 10 fil.

50.000 părechi de păpuși

4 păr. pentru numai fl. 280

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț
de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de
ghete. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă
ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine
cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuși de modă,
cu „paspoil“, foarte eleganti, fasonul cel mai nou, cup-
tușiți bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat.
Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 280.
Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuși a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul oermis, și banii se returnează la dorință,
astfel risicul eschis. (45) 15—

Neajunse în preț și calitate

sunt mașinile mele de cusut cele mai nouă, sistem
Singer și bicicletele mele.

Mașini de cusut Singer, cu brațe
înalte și casten 40 cor., cu „Ringschiff“
78 cor., cu Robbin central 90 cor. 5 ani
garanție reală.

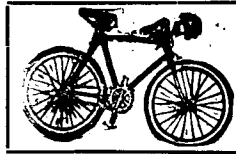
Biciclete, modele de 1905. Nouă, com-
plete, cu lampă, clopoțel și garanția de sigu-
ranță 120 c., foi pe roată 4 și 5 c., man-
tale nouă proaspete 6, 7, 8, 9 cor., pumpe

80 fil., pumpe de picior 3 cor., lampe cu oleiu 190 și
220 cor., lampe cu ațelilen cor. 320, 370, 450, 1 cutie
de carbid 50 fil., lanțuri 280—320 cor., pedale 360—4

cor., material de a nikelisa 170
cor., lac email 80 fil., șeauă 350
și 4 cor. Emailisarea unei bici-
clete complete, a nikelisa cele
de lipsă și a o face ca nouă
costă 24 cor. Aparat pentru curs
liber și piedecă, model din 1905 și «Einspann» 28 cor.,

75 bucăți diferite biciclete, folosite, fără cusur, de mar-
cele cele mai fine, 55, 70, 75, 80 cor. complet. Prețu-
renturi pentru mașine și biciclete, se trimit gratis, dacă
se face provocare la «Răvașul». Expediția se face cu
rambursă (per Nachnahme). **M. Rundbakin, Wien, XI.,
Lichtensteinstrasse 23. Intemeiată 1875.**

Prețurent ilustrat bogat, despre toate cele
trebuincioase la biciclete și motoare se trimite franco,
dacă se anticipă 60 fil. (in marce postale). In cas de
comande aceste spese se restituie. (75) 8—10

Hotel nou in Cluj »Wesselényi«

Strada Wesselényi Miklós Nr. 17. în față cu
»Economul«.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. Pu-
blic, că am preluat și am deschis noul hotel
»Wesselényi« provăzut cu chilio de oaspeți mo-
bilate elegant și curat și cu un

Mare Restaurant.

Culina mea și vinurile îngrijite în pivnițele
mele sunt cunoscute și recunoscute, de când ți-
neam hotelul »Zöldfa«.

Mă recomand P. T. Publicului inteligent din
loc și din jurul Clujului și-l rog să mă cerceteze și
în noul local provăzut cu grădină și chiosc de vară.

Cu distincă stimă

Manás József
hotelier.

(76) 2—10

**Norocul
lui Kiss
e mare!**

Cel ce nu și-a încercat norocul nici odată
în Loteria de clase cumpere-și un bilet de
loterie la banca lui Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

Cel ce n'a isbutit până acum în jocul lote-
riei de clase, facă o încercare la banca lui
Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

Mai multe mii de inși au câștigat în jocu-
rile de loterie de până acum câștiguri mai
mari în banca lui Kiss.

La tragerile de până acum am avut noro-
cirea a plăti cumpărătorilor nostri

De trei ori premiul

600.000 coroane = **1.800.000**

și un mare găștig de

400.000 coroane = **400.000**

**Laolaltă, pe
patru losuri 2.200.000**

După fiește care tragere publicăm în cele
mai mari jurnale din Budapesta lista losu-
rilor, cari au câștigat la noi, că astfel ori
cine se poate convinge, că cumpărătorilor
(78) nostri norocul le suride. 2—4

Încerca-ți norocul la banca lui Kiss, pentru-că

Norocul lui Kiss e mare!

**Clasa I. a Loteriei XVI. se va
trage în 25 și 26 Maiu n. a. c.**

Prețurile losurilor din cl. I.

1/8 costă 1 cor. 50 fil. 1/2 costă 6 cor.

1/4 „ 3 cor. 1/1 „ 12 cor.

Kiss Károly és Trsa

locul principal de vânzare a Lo-
teriei ung. reg. priv. de clase.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 19 sz.

Losuri de ale lui KISS se capătă.

Magazin special de pălării:

Ca „Regele Pălăriilor“ — A „Kalapkirály“-hoz

(77) Cluj — Piața „Regele Matia“ Nr. 17. 2—25

Foarte bogat deposit de pălării din țară și
streintătate — pentru bărbați și copii, — cilindre
și în chipie de vênat și sport.

Pentru preoțimea orientală tot-deauna se
află în Magazin pălării după moda preoțească,
moi și tari.

Comandele din provincie se execută punc-
tuos. Trebuie comunicată mărimea capului în cen-
timetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine prețuri fixe.

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară
(nevoie) sgârçiuiri Epilepsie și stări nervoase, se ceară
broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen
Apotheke,« Frankfurt a. Main. 45 43—.